

Становище

Предвижда ли законът да се предоставя информация по електронна поща?

Във връзка с твърдения на представители на държавни органи по време на проучването на ПДИ през януари 2013 г., че в Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ не е предвидена форма на предоставяне на достъп чрез електронна поща, изразяваме следната позиция:

1. В чл.26, ал.1, т.4 от ЗДОИ е предвидена форма за предоставяне на достъп до обществена информация – копие на технически носител.

Безспорно понятието „технически носител” следва да се разбира във взаимовръзка с понятието „обществена информация”. Според чл.2, ал.2 информацията по ал.1 /т.е. обществената информация/ е обществена независимо от вида на нейния материален носител. Според § 1, т.1 от Допълнителната разпоредба на ЗДОИ „материален носител на обществена информация е текст, карта, фотография, изображение, дискета, аудио- или видеокасета и други подобни”. Информацията, записана на дискета, е информация, създадена и съхранявана в електронен вид. Формите за достъп до информация се отнасят и до информация в електронен вид. Информацията, записана в електронен вид, може да се носи, пренася, предава, предоставя както чрез диск, дискета, USB флаш памет, така и по електронна поща. Следователно форматите, пренасяни чрез електронна поща, са също технически носител на информация в електронен вид.

2. Посоченото разбиране и тълкуване се поддържа неотклонно в рамките на държавната администрация още от най-ранната ѝ практика по приложението на ЗДОИ. Така например в т.3 от издадената през януари 2001 г. на основание чл.20, ал.2 от ЗДОИ Заповед № 10 на министъра на финансите, обн., ДВ, бр. 7 от 23.01.2001 г., изрично е определено заплащане на разходите за „електронна поща - 1 МВ - 0,30 лв.; заплаща се всеки започнат мегабайт и се използва за информация, съществуваща в електронен вид”. Следователно дори преди 12 години, когато интернет далеч не бе толкова широко ползван, включително в държавната администрация, колкото днес, не е съществувало съмнение за възможността да се предостави информация чрез електронна поща. Следва да се отбележи за пълнота, че същият министър на финансите, г-н Муравей Радев, е и член на Министерския съвет, който е вносител на законопроекта за ЗДОИ в Народното събрание. Следователно е извън съмнение адекватността на приетото в цитираната заповед тълкуване. В новоприетата Заповед ЗМФ-1472 от 29 ноември 2011 г. на министъра на финансите г-н Симеон Дянков, обн. ДВ, брой 98 от 13 декември 2011 г., са възпроизведени нормативи за разходите при същите форми на достъп до информация, с изключение на една. В отменената заповед са изброени 10 категории, а в приетата през 2011 г. – 9 категории. Отпаднала е именно категорията „електронна поща”, като причина за това е новото становище на министъра на финансите, че преносът на информация по електронна поща не води до материални разходи, поради което такива не следва да се заплащат. Това становище е формирано след препоръките на ПДИ за изменение на заповедта по чл.20, ал.2 от ЗДОИ именно в тази насока.

3. Правото на достъп до обществена информация е основно право на гражданите, гарантирано с чл.41 от Конституцията. Основните права на гражданите не могат да бъдат тълкувани стеснително, а само разширително. Това е изведено и в РКС № 7/ 4.06.1996 г. по к.д. № 1/1996 г. Следователно понятието „технически носител“, отнасящо се до формата на достъп, е свързано именно с упражняването на правото и задължително следва да се тълкува разширително, а не стеснително.

Отказът да се предостави информация чрез електронна поща е незаконосъобразен и се явява ограничително тълкуване на правото на достъп до информация, каквото Конституцията забранява, според задължителната практика на Конституционния съд. От 12 години съществува установена административна практика администрацията да предоставя обществена информация и по електронна поща.

Програма Достъп до Информация